

Kenniscentrum

Invoering Aquabrowser in gang gezet – ‘Aquabrowser’ wordt ‘Catalogus’:

Bolsward begint, Burgum volgt. Onder het motto: “We will not wait until something is perfect before we release it, and we will modify it based on userfeedback” (citaat Amerikaanse ambassadeurssite voor bibliotheken).

Medio maart van dit jaar heeft het Netwerkoverleg definitief besloten om in alle bibliotheken van het Friese Bibliotheken Netwerk over te stappen van de Bicat-catalogus op de Aquabrowser zoekmachine. De Aquabrowser zal worden gebruikt als zoekmachine in de publieksomgeving op de pubcats en de websites.

De Aquabrowser is op de websites van de Friese bibliotheken ingepast als een ‘Googleachtige’ zoekbalk. Tevens is de Aquabrowser qua ‘look & feel’ per cluster aangepast. Daarnaast wordt, door een speciale provinciale redactiegroep, permanent gewerkt aan de inhoudelijke doorontwikkeling van de Aquabrowser als zoekinstrument inhoudelijk.

De overstap van de Bicat-catalogus naar de Aquabrowser in de Friese bibliotheken is inmiddels in gang gezet. Om te zorgen voor een soepele en overzichtelijke uitrol is er gekozen voor een gefaseerde invoering. Vanaf 10 juni wordt de Aquabrowser ingevoerd in de bibliotheken van de clusters Súdwest en Midden Fryslân. De bibliotheek Bolsward heeft de primeur. Hier wordt de Aquabrowser geïnstalleerd op de pubcats op de plaats van de huidige Bicat-catalogus. Het overgangsproces in Bolsward wordt nauwgezet gevolgd. Zodra is vastgesteld dat alles goed functioneert, wordt de Aquabrowser uitgerold in de andere vestigingen van het cluster. Dit kan in een vrij snel tempo worden afgehandeld. Na de pubcats in de vestigingen volgt de implementatie op de websites van het cluster en de vestigingen. Naar verwachting zullen alle Friese bibliotheken eind augustus van dit jaar zijn overgegaan op de Aquabrowser. Half september volgt dan de publiciteitscampagne. Het Netwerkoverleg heeft overigens besloten bij de invoering af te stappen van de naam ‘Aquabrowser’ en over te stappen op de naam ‘Catalogus’.

**Contactpersoon: Hans van der Veen, projectleider Aquacat,
e-mail: h.vanderveen@sbfm.nl**

Zoek & Boek Landelijke statistieken over mei

Het aantal ingediende aanvragen blijft schommelen rond de 11.000, deze maand waren het 11.003. Een niet gehonoreerde aanvraag is een niet geholpen klant en het streven was om dit jaar het percentage niet gehonoreerde aanvragen omlaag te brengen, dat lukt helaas nog niet echt.

In het overzicht aanvragen maart – mei is een kolom toegevoegd, ‘overgedragen aan CDR’. Let op: Om een Zoek&Boek aanvraag naar CDR te kunnen sturen moet deze ingediend zijn vanuit een aquabrowser waarin Muziekweb is geïntegreerd, liefst via <http://zoeken.bibliotheek.nl>. Mogelijkheden hiervoor in de Friese aquabrowser zijn momenteel in onderzoek (zie Nieuwsbrief BSF nr. 10).

In nummer 11 (9 juni 2009) o.a.:

Bloemlezing literatuur uit Litouwen

De Foarlêskampioen

Tomke-boekje voor pakes en beppes

Tijdschrift Baltische Wijzer

Het Verhalenkabinet: Register van de Dag van Gister

Provincie	Ingediende aanvragen maart	Ingediende aanvragen april	Ingediende aanvragen mei	Verskil april-mei	Leverings-verzoek: niet geleverd (mei)	Overgedragen aan CDR (mei)
Overijssel	3186	2898	2987	89	105	261
Flevoland	4327	3544	3789	245	21	0
Noord-Brabant	1081	1059	1075	16	88	31
Limburg	454	437	475	38	12	1
Zuid-Holland	915	738	878	140	62	10
Noord-Holland	879	753	736	-17	66	8
Gelderland	630	474	461	-13	39	53
Drenthe	58	96	6	-90	n.v.t.	0
Friesland	317	370	279	-91	10	22
Groningen	108	65	109	44	n.v.t.	35
Zeeland	267	229	122	-107	n.v.t.	4
Utrecht (live vanaf 27/2)	150	107	86	-21	1	5
Dronten	937	836	828	-8	3	0
Deventer	880	737	740	3	0	200
Emmeloord	737	602	735	133	0	0

Extra aandacht voor afhandeling aanvragen

Opvallend is dat de laatste maand nog geen 73% van de aanvragen gehonoreerd is, dus ruim 27% van de aanvragen is niet gehonoreerd (in maart en april was dit nog 24.7%). Aanleiding om eens kritisch te kijken hoe dit te verbeteren.

Zeker met de vakanties voor de deur, wanneer de collega-medewerker taken overneemt van de vaste medewerker, is het belangrijk goede afspraken te maken bij de overdracht: hoe te handelen als er problemen zijn en wie evt. aanspreekpunt hiervoor is. In de opsomming enkele van de meest voorkomende oorzaken waarom een aanvraag niet gehonoreerd wordt:

- Provinciaal tarief geselecteerd - titel aangevraagd die niet binnen de provincie gehonoreerd kan worden
- Bibliotheken laten aanvragen verlopen (enkele honderden per maand!)
- Bibliotheken leveren niet
- Soms uitgeleend / verloren
- Soms omdat men vindt dat de vragende bibliotheek het boek zelf moet hebben
- Soms omdat men het boek niet wil missen voor eigen leners
- Soms omdat het lang weg is via Z&B (langer dan gewone uitlening)
- Soms omdat er portokosten zijn
- Veel boeken kwijt/verloren bij sommige bibliotheken (bijwerken in catalogus)
- Sommige bibliotheken geven IBL minder prioriteit, waardoor aanvragen verlopen en/of helemaal niet gehonoreerd worden
- Incidenteel technische problemen, verbinding met lokaal systeem - VDX verbroken
- Matchproblemen o.a. door verschillende manieren van catalogiseren
- ISBN oude edities verwijderen
- ISBN legend in ISBN veld
- ISBN nummers als 11111111 1; of 9 cijferig
- Niet alle nummers opnemen (PPN, BNR)
- Bladmuziek heeft nauwelijks nummers (aan begin automatisering gecatalogiseerd, te weinig nuttige info en/of info in verkeerde velden)
- Titel wel in aquabrowser BNL/WSF13/Literatuurplein, maar bij geen of zeer weinig bibliotheken meer aanwezig

Zoals gemeld: een niet gehonoreerde aanvraag is een **niet geholpen klant**. Sommige punten zijn makkelijker te realiseren dan andere, maar het streven om dit jaar het percentage niet gehonoreerde aanvragen omlaag te brengen lukt alleen met ieders inzet. **Contactpersoon: Henk Jonker, afdeling KC,**
e-mail: h.jonker@bfrl.nl, tel.: 058-2847713

Bloemlezing literatuur uit Litouwen

Ter gelegenheid van de officiële overhandiging van een literaire bloemlezing organiseerden de Bibliotheek Leeuwarden en de BSF op 5 juni een lezing. Markus Roduner uit Litouwen hield een verhaal over zijn literaire festival, de taal, de hedendaagse schrijvers en het literaire leven in zijn land, dat ca. 3,5 miljoen inwoners telt. Roduner is als taalonderzoeker werkzaam aan het 'Institute of the Lithuanian Language' in Vilnius. (Deze organisatie houdt zich –in een relatief klein taalgebied– bezig met vergelijkbare taken als de Fryske Akademy)

Vanuit zijn rol als initiator en organisator van het literaire festival van Siauliai, heeft Roduner contacten met mensen uit andere kleine taalgebieden. Zo heeft de Friese schrijver Koos Tiemersma in 2007 op dit internationale festival opgetreden in het Fries. Hij leidde de lezing in door te vertellen over de culturele link tussen Litouwen en Fryslân en las een passage voor uit zijn laatste boek. Tiemersma's boek 'Under wetter' begint namelijk (niet geheel toevallig) in Litouwen.

Omdat Roduner de literatuur van zijn land onder internationale aandacht wil brengen, heeft hij gezorgd voor een Nederlandse vertaling van de Almanak van de Europese literaire dagen van Siauliai. Dit werkje 'Onder noordelijke hemel III' bevat bloemlezingen uit de hedendaagse literatuur van Litouwen, alsmede korte biografieën van de schrijvers. Namens het Netwerk van Friese Bibliotheken heeft de heer Anne Tiemersma (directeur Bibliotheken Midden-Fryslân) een aantal exemplaren van deze bloemlezing officieel in ontvangst genomen. Vervolgens zal het worden aangeboden aan de grotere Friese bibliotheken, om op te nemen in hun collectie.

Contactpersoon: Symen Schoustra, tel.: 058-2847723, e-mail: s.schoustra@bfrl.nl

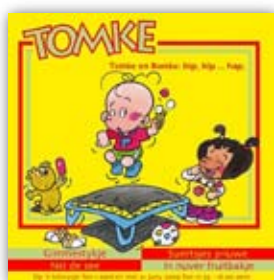

De Foarlêskampioen

Op vrijdagmiddag 29 mei jl. vond het Frysk Foarlêskampioenskip plaats in Gorredijk. Kinderen van negen verschillende scholen lazen een stukje voor uit hun favoriete Fryske boek. Ze hadden hun klas meegenomen als supporters. Totaal waren er meer dan 300 mensen aanwezig, inclusief de begeleiders. De eerste prijs ging naar Rixt Oving uit groep 6 van Basisschool De Frissel in Veenwouden. De presentatie was in handen van Tetsje Rozendal, die dat met veel plezier deed. De voorleessessies werden afgewisseld met optredens van een kinderkoor en een judodemonstratie door kinderen. Een kort filmpje van deze middag staat op:

www.youtube.com/watch?v=wEGRBijeOJM

Contactpersoon: Symen Schoustra, tel.: 058-2847723, e-mail: s.schoustra@bfrl.nl

Tomke-boekje voor pakes en beppes

Het nieuwe Tomke-boekje 'Hip hip hap' is onlangs verspreid naar de bibliotheken. Om traffic te genereren is er een persbericht verstuurd naar provinciale en regionale media. Pakes en beppes kunnen een gratis Tomke-boekje ophalen in de bibliotheek. Deze actie loopt zolang de voorraad strekt en de BSF heeft hiervoor extra boekjes gereed liggen. Het idee is dat hier ongetwijfeld mensen op afkomen die zelden of nooit in de bibliotheek komen. Wie weet kunnen jullie nieuwe leden scoren!

Contactpersoon: Symen Schoustra, tel.: 058-2847723, e-mail: s.schoustra@bfrl.nl

Uit de media

Frysk literêr treffen 'Leuk foar Letter'

Op 7 mei organiseerde de Provincie Fryslân een spontane literaire bijeenkomst. Doel was het verkrijgen van 'input uit het veld', als voorbereiding op een nieuwe Nota Letteren. De discussie was heel breed, van de hak op de tak, zoals het een brainstorm betaamt. Overigens kwamen er talrijke ideeën naar boven om Friese boeken aan de man te brengen. Het is een goede ontwikkeling dat de provincie graag wil luisteren naar wat er leeft en beeft in de praktijk. De discussie wordt nog voortgezet. Namens de bibliotheken houdt de BSF een vinger aan de pols.

Contactpersoon: Symen Schoustra, tel.: 058-2847723, e-mail: s.schoustra@bfri.nl

Tijdschrift Baltische Wijzer

Voor sommige bibliotheken is het misschien interessant lid te worden van de Nederlands - Baltische Vereniging. Voor de jaarlijkse contributie van € 21,- sturen zij vier keer per jaar een tijdschrift. Doelgroep: mensen met historische, maatschappelijke en/of culturele interesse in Estland, Letland en Litouwen. Meer weten? Stuur even een mailtje voor een A4'tje met info. Bericht ingezonden door: Symen Schoustra, tel.: 058-2847723, e-mail: s.schoustra@bfri.nl

Het Verhalenkabinet: Register van de Dag van Gister

Het Register van de Dag van Gister werd ontwikkeld door o.a. ProBiblio, Kunstgebouw en Cultureel Erfgoed Noord-Holland en startte in 2005 met een pilotproject in vier bibliotheken. Het is een multimediaal project voor senioren dat het klassieke verhalen vertellen (oral history) combineert met de nieuwste technieken. Dit gebeurt via een speciaal ontworpen multimediameubel: het Verhalenkabinet. De 'oogst' wordt vervolgens inzichtelijk gemaakt op <http://www.gister.nl>. Alle ingevoerde verhalen vormen een collectief geheugen van een specifieke regio. Iedere bibliotheek kan meedoen om verhalen uit de regio vast te leggen. Bibliotheken kunnen van 1 juni tot 14 augustus 2009 inschrijven voor deelname aan het project dat één jaar loopt. Het kabinet is te huur voor een periode van drie maanden, voorafgegaan door een intakegesprek. Het Verhalenkabinet wordt geleverd met een begeleidingsprogramma, een training voor medewerkers en een toolkit voor de PR. Het volledige aanbod staat binnenkort op de website. Het Register is bij uitstek geschikt voor bibliotheken met een Historisch Informatie Punt. Voor meer informatie: www.probiblio.nl rubriek 'Producten en diensten'. Project Algemeen: Kunstgebouw, Sandra Touw, tel.: 051-2154540, e-mail: sandra.touw@kunstgebouw.nl, Bibliotheken: ProBiblio, Peter Spuij, tel.: 023-5546341, e-mail: pspuij@probiblio.nl (Bron: Prozine 05-2009)
NB: Op het moment van publicatie van dit artikel was www.gister.nl nog niet actief. Als u geïnteresseerd bent (let ook op startdatum opgave) neem dan contact op met ProBiblio (LV).

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Bibliotheekservice Fryslân en heeft tot doel het informeren van de openbare bibliotheken in Fryslân over de ontwikkelingen binnen Bibliotheekservice Fryslân en de bibliotheekwereld in zijn geheel.

Redactie	: Ludi Visser, Bibliotheekservice Fryslân, Kenniscentrum, l.visser@bfri.nl , 058-2847778.
Opmaak	: Mark van der Steen, Bibliotheekservice Fryslân, DTP / Drukwerk, m.vandersteen@bfri.nl .
Verschijning	: Elke twee weken.
Volgende verschijningsdatum	: 23 juni 2009
Digitaal abonnement	: Stuur een mailtje naar l.visser@bfri.nl